

Cicle de lectures 2011: «Còmic, ciència i tecnologia»

La tecnologia química en els superherois

Dimecres 23 de novembre de 2011, a les 19 hores

*Sala Pi i Sunyer de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47, Barcelona*

Lectura núm. 9

Spiderman, vuelta a casa, de J. MICHAEL STACZYNSKI i JOHN ROMITA JR, editat per Panini Còmics

Convidat

ALEJANDRO MARTÍNEZ VITURTIA, llicenciat en química i director editorial de Panini Còmics

Moderador

JORDI OJEDA, professor de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i coordinador del cicle de lectures

Lectura núm. 9

En el marc de la celebració de l'Any Internacional de la Química, s'ha proposat dedicar una de les sessions del cicle de lectures als còmics de superherois. En la sessió podrem comprovar com els guionistes i dibuixants de còmics de superherois aconsegueixen que la seva ciència resulti correcta més vegades del que es podria esperar. També hi ha llicències creatives que són producte de la imaginació, que fa que alguns dels poders siguin inversemblants, però l'anàlisi per arribar a aquesta conclusió també pot ser un bon aprenentatge. I és que és indubtable la influència que té aquest tipus de lectura en la cultura i personalitat dels lectors, a més del seu reconegut caràcter pedagògic, tant de transmissió de coneixements com d'habilitat de comunicació i hàbit de lectura.

Recentment s'ha sabut que el Govern dels Estats Units va demanar a les editorials del principi dels anys seixanta que incorporessin motius científics i tecnològics en les seves històries, amb l'objectiu de fomentar vocacions en els lectors (la majoria adolescents) perquè estudiessin carreres d'enginyeria, amb l'esperança que ajudés a assegurar una generació de persones qualificades capacitades per al conflicte existent en aquell moment amb el bloc soviètic. És difícil poder mesurar l'impacte real que comporta aquesta decisió, però sí que és una evidència l'increment de conceptes de física i química en particular, i de ciència en general, en els diferents personatges, més enllà dels arquetips del científic boig (que també hi havia). La ciència i la tecnologia passen a ser un element essencial en el desenvolupament de la història i, també, en l'evolució dels personatges.

Un dels superherois més coneguts popularment a tot el món és, sens dubte, Spiderman, *alter ego* de Peter Parker, un estudiant universitari de química, precisament, a qui els seus coneixements de ciència i tecnologia l'ajudaran a resoldre nombroses situacions compromeses. La lectura escollida per a aquesta sessió, «Spiderman, vuelta a casa», està guionitzada per J. Michael Staczynski, un autor de llarga i prolífica trajectòria i potser dels més coneguts, actualment, pels seus treballs en sèries de televisió i en els còmics, i dibuixada per John Romita Jr, un dels millors dibuixants de l'editorial Marvel, i fill precisament del dibuixant més conegut de Spiderman durant diverses dècades.

La lectura proposada presenta una peculiaritat poc habitual en aquests tipus de publicacions, on aparentment sembla que el temps no passa per als personatges i mantenen la mateixa edat gairebé sempre. En aquest cas, Peter Parker supera els trenta anys i la història s'inicia quan comença a treballar com a professor de química a l'escola on va estudiar en la seva adolescència, i reflecteix molt bé els contrastos generacionals que es troba el personatge. Els perills amb els quals s'enfronta el superheroï al llarg de la història enllacen molt bé amb el sentit de la sessió de lectura, de la manera com el protagonisme de la tecnologia i la ciència són subjacents de manera natural a les historietes gràfiques de superherois.

El convidat a la sessió és Alejandro Martínez Viturtia, director editorial de Panini Comics (responsable de publicar els còmics de Marvel en llengua castellana). Martínez Viturtia és llicenciat en química i tot un expert en l'univers dels superherois. Farà un èmfasi especial sobre el paper que la tecnologia i la química han tingut en el desenvolupament de les històries però, sobretot, en els valors que transmeten els personatges, on en nombroses ocasions els coneixements científics i tecnològics exerceixen un paper fonamental en el lideratge dels grups. També parlarà del valor pedagògic d'aquestes situacions i com ajuden els joves a entendre millor la ciència i allunyar-los de les pseudociències. Es presentaran exemples de situacions i personatges de diferents editorials, especialment de Marvel (Spiderman, Fantastic Four, Iron Man, X-Men...), l'editorial líder en el mercat i de gran impacte mediàtic en el cinema i els videojocs.

ENTITATS ORGANITZADORES

Càtedra UNESCO
de Tècnica i Cultura
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

ENTITATS COL·LABORADORES

